

Ústřední kolo 45. ročníku Biologické olympiády

Jubilejní ročník Biologické olympiády (BiO) zná již od začátku května své vítěze. Tato přírodovědná předmětová soutěž, jež se řadí mezi nejstarší u nás, vstoupila letos do 45. ročníku svého konání. Od r. 2009 je v gesci České zemědělské univerzity v Praze (ČZU).

Ve dnech 2.–6. května 2011 se konalo republikové finále, do něhož se podle výsledků krajských kol kvalifikovalo 36 soutěžících. Akce se uskutečnila přímo na půdě České zemědělské univerzity v Praze – Fakultě lesnické a dřevařské a Fakultě životního prostředí. Záštitu převzali ministr životního prostředí Tomáš Chalupa, primátor hl. m. Prahy Bohuslav Svoboda, zástupce generálního ředitele Generálního ředitelství pro zdraví a ochranu spotřebitelů Evropské komise v Bruselu Ladislav Miko a rektor ČZU v Praze Jiří Balík. Odborná porota zasedala v čele s Janem Farkačem, předsedou Ústřední komise Biologické olympiády, z Fakulty lesnické a dřevařské ČZU. Aktuální a široké téma letošního ročníku s názvem Ochrana přírody z pohledu biologa poskytlo týmu autorů pod vedením Petra Jedelského z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze možnost připravit soutěžícím mimořádně zajímavé úlohy.

Kromě určování přírodnin a řešení testu všeobecných biologických vědomostí absolvovali účastníci soutěže v náročných podmínkách terénní úlohu, a to v oblasti přírodní rezervace Údolí Únětického potočka při severozápadním okraji Prahy. Jejich úkolem bylo mimo jiné zhodnotit následky působení lidské činnosti na tomto území. V rámci praktické části pracovali pak v laboratořích. Garantem úlohy z molekulární biologie byla Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Fakulta veterinární hygieny a ekologie. Úloha byla rozdělena do dvou částí a uskutečnila se na Fakultě

agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů ČZU, ve spolupráci s katedrou veterinárních disciplín. V nově vybavené laboratoři Mezifakultního centra environmentálních věd ČZU soutěžící zpracovávali praktickou úlohu z palynologie (nauka o pylu a výtrusech recentních i vyhynulých rostlin).

Soutěžní program zpestřila beseda k Mezinárodní biologické olympiádě, která nabídla pohled do zákulisí, zkušenosti organizátorů z minulých let i ze současnosti a zážitky a postřehy přímých účastníků. Velký ohlas měla večerní prohlídka Zoologické zahrady hl. m. Prahy, připravená speciálně pro účastníky, a rovněž exkurze do firmy Olympus Czech Group, s. r. o., při níž měli soutěžící možnost vyzkoušet si práci se špičkovou optickou technikou. Neméně poutavá byla tematická návštěva přírodní rezervace Prokopské údolí v Praze, její odbornou část zajišťovali lektori z řad pedagogů ČZU.

Absolutní vítězkou 45. ročníku Biologické olympiády se stala Kateřina Medková z Biskupského gymnázia Bohuslava Balbína v Hradci Králové a zajistila si tak postup na 22. Mezinárodní biologickou olympiádu. Druhé místo náleží Karlu Kodejšovi z Gymnázia Jablonec nad Nisou, U Balvanu. O třetí místo se rozdělili tři soutěžící – Lenka Čurnová a Václav Nuc z Gymnázia Jírovcova, České Budějovice, a Eva Vojáčková z Městského víceletého gymnázia, Klobouky u Brna. Úspěšnými řešiteli úloh ústředního kola se stali soutěžící na 1.–12. místě, tedy všichni, kteří získali 60 % a více bodů. Tradičně k nim budou směřovat nabídky děkanů českých vysokých škol s přírodovědným zaměřením v podobě možnosti přijetí ke studiu vybraných oborů bez přijímacích zkoušek.

Také letos byly uděleny dílčí ceny. Cenu Jana Stoklasy za nejlepší řešení testu vše-

obecných biologických vědomostí od Přírodovědecké fakulty UK v Praze získala Kateřina Medková z Biskupského gymnázia Bohuslava Balbína v Hradci Králové. Cenu předal proděkan Přírodovědecké fakulty UK v Praze Jan Černý a Dagmar Stoklasová. Cenu náměstka ministra životního prostředí za nejlepší řešení části určování přírodnin předal K. Kodejšovi z Gymnázia v Jablonci nad Nisou Tomáš Tesař, náměstek ministra a ředitel sekce ochrany přírody a krajiny Ministerstva životního prostředí. Cenu Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského za nejlepší řešení úloh praktické části obdržela K. Medková. K ocenění jí blahopřála předsedkyně správní rady fondu Jitka Macháčková a sdělila, že cena bude oficiálně předána při slavnostním ceremoniálu v prosinci 2011 v Praze. Cena poroty za nejlepší řešení terénní úlohy náleží rovněž K. Medkové. Převzala ji z rukou vedoucího autorského týmu P. Jedelského. Nejlepší soutěžící si odnesli řadu hodnotných cen věnovaných partnery BiO, mezi jinými také roční předplatné časopisu Živa.

Hosty závěrečného ceremoniálu spojeného s vyhlášením výsledků a společenským večerem, kterého se v Kruhové hale ČZU zúčastnila řada významných osobností, přivítal a pozdravil rektor ČZU J. Balík. Náměstkyně ministra školství Eva Bartoňová při této slavnostní příležitosti ocenila Romanu Anděrovou, vedoucí Pracovní skupiny pro tvorbu úloh Biologické olympiády kategorií C a D, za dlouholetou pedagogickou činnost, popularizaci mimoškolní odborné činnosti v oblasti biologie a ekologie a za práci pro Biologickou olympiádu. Nejlepší účastníci přijali gratulace a ceny z rukou rektora ČZU a také předsedy poroty a ředitele Zoologické zahrady hl. m. Prahy Miroslava Bobka.

22. ročník Mezinárodní biologické olympiády (<http://www.ibo-info.org>) organizuje ve dnech 10.–17. července 2011 Tchaj-wan ve městě Tchaj-pej (podrobnosti uvedeny na: <http://www.ibo2011.org.tw>). Složení čtyřčlenného reprezentačního týmu bude známo po skončení přípravného výběrového soustředění na Přírodovědecké fakultě UK v Praze, do něž se probojovali soutěžící z 1.–12. místa.

Další informace o Biologické olympiádě v České republice najdete na stránce <http://www.biologickaolympiada.cz>.

1 Absolutní vítězka 45. ročníku Biologické olympiády Kateřina Medková z Biskupského gymnázia Bohuslava Balbína v Hradci Králové přijala gratulaci od rektora České zemědělské univerzity v Praze Jiřího Balíka.
Foto M. Urbanová, ČZU v Praze, archiv Biologické olympiády